

Egyesületünk 1976. november 15-én tartotta VII. vezetőségválasztó-közgyűlését. A 255 küldött, a jogi tagvállalatok megbízottjai és a vendégek üdvözlése után dr. Homoródi Lajos a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést:

„Tisztelt Közgyűlés!

Bár nem vagyok híve annak az eléggé elharapódzott divatnak, amely mind sűrűbben ünnepel különböző évfordulókat, most mégis emlékeztetek arra, hogy ebben az évben — áprilisban — volt egyesületünk alapításának huszadik évfordulója. Húsz esztendő történelmi távlatokban nem nagy idő, azonban egy időszak jelentőségét mind az egyén, mind valamely intézmény életében a benne torlódtott események súlya szabja meg. Ebből a szempontból az elmúlt húsz év szakterületünkön is méltó a visszapillantásra, jelentőségének felmérésére és mérlegelésére.

Ma már közhely, hogy a tudomány és a technika elmúlt évtizedeit a forradalmi változások korának mondjuk. Ezekhez a valóban fordulatot jelentő felismerésekhez és sikerekhez járulnak a mi szűkebb horizontunkon belül lezajlott olykor örvendetes, máskor lehangoló, de mindenkor mind az egyént, mind a mi kis közösségünket befolyásoló, gondolatvilágunkat módosító események, mind azok, amelyek a 20 év súlyát, jelentőségét szabják meg.

Ime csak néhány, rendszertelenül, úgy, mint felbukkanak az emlékezés perceiben.

Pályájára röppent az első mesterséges égitest és kezdetét vette az űrkutatás évszázada. Megalakult egyesületünkben is a kozmikus geodéziai szakbizottság, és ez évtől már nálunk is működik a kozmikus geodéziai obszervatórium Pécen. A számítógépek mindennapos munkaeszközökké váltak mentesítve az embert most már nemcsak a nehéz fizikai munkától, de a terhes, kimerítő szellemi tevékenység bizonyos szakaszai alól és ezzel megállapítva az utat eddig megoldhatatlan vizsgálatok elvégzéséhez is. 1957-ben jelent meg lapunkban az első cikk a nagy számítógépek elveiről, s ma már a térképezés automatizálásáról olvashatunk, programcsomagok állnak rendelkezésünkre a nagytömegű kimerítő geodéziai számítások elvégzésére és eredményeik

ésszerű tárolásának megvalósításához egy geodéziai adatbank működésének elvei kezdenek kikristályosodni. Elterjedtek a fizikai távmérők, feloldva a geometriai mérések legnehézkesebb fajtájának, a hosszmeréseknek korlátait mind a meghatározandó méret nagyságát, mind a lehetséges pontosságot illetően, lehetővé téve ezzel új alapponthálózatunk olyan finomítását, amely vágyálomnak tűnt még a 20 év kezdetén. De maga az alaphálózat is ennek az időszaknak terméke, ha számításainak lezárását tekintjük, megadva a bizonyítékot ahhoz, hogy a klasszikus alapelvnek, a nagyból kicsi felé haladásnak megfordítása nemcsak járható út, de gazdaságos is igazolva ezzel egy magyar gondolat életrevaló voltát. Az optika és a finommechanika fejlődése e húsz év alatt érte el azt a fokot, hogy a fotogrammetria a korszak elején általános kétkedő, sőt elutasító nézetekkel szemben az alappontsűrítés és a nagyméretarányú térképezés biztos alapjává változott, lehetőséget adva elsősorban a gazdaságilag fejlődő államoknak nemzeti vagyonuk térképi alapjainak megteremtéséhez, a fejlett államokban a közlekedési, iparfejlesztési, környezetvédelmi igények térképszükségletének lehető gyors kielégítésére. Míg az éppen megalakult egyesület kartográfiai osztálya csak a lehetőségek felméréseivel, a teendők megvitatásával foglalkozhatott, ma már az egész Földet egységes keretben ábrázoló térképművel dicsekedhetünk, amely magyar kezdeményezésre született, s neves térkép- és atlaszkiadó világcégek vonják be feladatik megoldásába a magyar kartográfusokat.

Sokat változott szakterületünk szervezeti formája is. Az önálló főhatósági jelleg kétkedéssel fogadott megszűnése végül is anyagi lehetőségeink olyan kitágulásával járt, amintőhöz hasonló nem találtunk még ha 20 év többszöröse is tágitjuk látóhatárunkat, s ami talán még ennél is fontosabb, végre — 100 évnél hosszabb vajudás után — törvény szabályozza a földmérési tevékenységet, és a kor igényeihez és lehetőségeihez alkalmazkodó szabályzatok foglalják össze a földmérési tevékenység minden mozzanatát az alappontmeghatározástól a mérnökgeodéziai munkálatokig, s az egységes országos térképrendszer reményét ad elvult térképeink felszámolására, az egységes földnyilvántartás pedig a sok gondot okozó elmaradás és kettősség megszüntetésére.

*

Az új vezetőség megválasztása előtt kitüntetések átadására került sor.

Dr. Homoródi Lajos átadta *dr. Jurij Dimitrievics Boulangernek* (Szovjetunió), *Ondrej Michalkónak* (Csehszlovákia), *dr. Fritz Deumlichnak* (NDK) és *dr. Ferdinand Jan Ormelingnek* (Hollandia), szakterületünk kiváló külföldi képviselőinek az egyesület tiszteleti tagságáról szóló oklevelet.

tem geodéziai tanszékének a vezetésére kapott megbízást.

A magyar szakemberekkel közel két évtizedes együttműködő, baráti kapcsolata alakult ki. Több alkalommal tartott Magyarországon előadást.

1974 óta a német Geodéziai-Fotogrammetriai és Kartográfiai Egyesület elnöke. Mint ilyen, aktív tagja a KdT-nek és ezen keresztül is elősegíti a magyar—német geodéziai kapcsolatok fejlődését. Intézetében, illetve 1970 óta a drezdai egyetemen több magyar szakembert fogadott hosszabb-rövidebb ideig tanulmányi látogatáson.

Tudományos munkássága szerteágazó. Több, mint 70 tanulmány, kb. 700 közlemény, 220 könyvismertetés, 25 könyv megjelentetése kapcsolódik a nevéhez. Mint egyik legjelentősebbet említjük meg a hat kiadást megért „Instrumentenkunde der Vermessungstechnik” című művét.

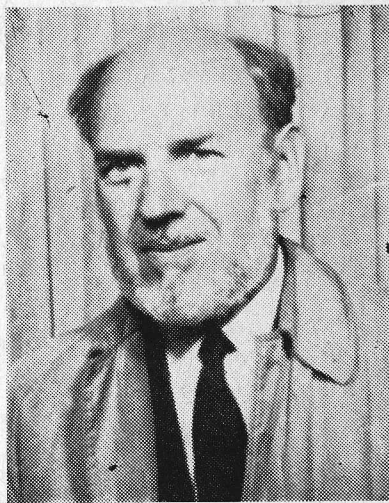
Ondrej MICHALKO a szlovák Geodéziai és Kartográfiai Hivatal elnöke. 1923-ban született a Magas-Tátra tövében levő Vazsec községben. Tanulmányait Liptószentmiklóson kezdte, majd a pozsonyi Szlovák Műszaki Főiskola karán 1948-ban fejezte be a mérnöki oklevél elnyerésével. Ezután a központi állami földmérés szolgálatban vállalt állást. 1958—1959. években a Szlovákiai Geodéziai és Kartográfiai Igazgatóság vezetőjének helyetteseként működött. Vállalat-igazgatói tisztséget Modorban, Pozsonyban, majd Eperjesen töltött be 1959—1968 között, ahonnan a szlovák Geodéziai és Kartográfiai Hivatal elnökévé nevezték ki.

Magas tisztségében hatékonyan támogatja a Csehszlovák Tudományos-Műszaki Egyesület tevékenységét, melyben megalakulásától fogva működik. A Tudományos-Műszaki Egyesületben kifejtett tevékenységéért 1973-ban elnyerte „A Csehszlovák Tudományos-Műszaki Egyesület fejlesztése és a nemzetgazdaság műszaki előrehaladása terén elért kiváló eredményeket” méltató elismerő oklevelet.

A magyar geodéziai intézményekkel és egyesületünkkel 1959 óta van kapcsolata. Kezdeményezője volt a magyar—szlovák szakmai cserék létrehozásának, és az ő javaslatára került aláírásra a magyar—szlovák földmérés hatóságok közötti együttműködési megállapodás.

Szervező-gazdasági munkája révén elismert és megbecsült szakember hazájában és külföldön. Gyakran járt Magyarországon, több alkalommal tartott egyesületünkben előadást is. Nagy része van abban, hogy a magyar és szlovák gyakorlati geodézia terén a baráti együttműködés jelentősen fejlődött. Az ő révén alakult ki igen jó kapcsolat a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat, valamint a pozsonyi Geodéziai Intézet között.

Dr. Ferdinand Jan ORMELING 1912-ben született Amsterdamban. Az egyetem elvégzése után az Indonéziai Térképészeti Intézetnél dolgozott. 1955-től a Djakartai Topográfiai Főiskola tanszékének vezetője volt. Az ötvenes évek végén visszatért hazájába. Rövidesen megbízást kapott az 1866 óta több átdolgozásban kiadott Grote Bosatlas új kiadásának elkészítésére.

A tartalmában, felépítésében, kivitelezésében, névírásában teljesen újszerű atlasz készítésének tapasztalatait feldolgozó tanulmányai jelentős mértékben hozzájárultak az atlaszkartográfia elméleti ismeretanyagának gazdagításához. 1964-ben az amsterdami egyetem gazdaságföldrajzi tanszékének a vezetője lett.

Oktatói és gyakorlati térképészeti tevékenysége, valamint a Holland Térképészeti Társaság létrehozása mellett bekapcsolódott a Nemzetközi Térképészeti Társulás életébe is. Ezen tevékenységének elismeréseként 1964-ben a társulat titkárává választották. 1976-ig töltötte be ezt a tisztséget, azóta a társulat elnöke.

Felismerve a tematikus térképek jelentőségét a harmadik világ gazdasági gondjainak megoldásában, természetesi erőforrásai hasznosításában, javasolta, hogy a Hollandiában működő Nemzetközi Légifényképezési és Földtudományi Intézet (ITC-Enschede)ben kartográfusok továbbképzésével is foglalkozzék. A tanszék megszervezésével, majd vezetésével őt bízták meg. A tanszék rövid idő alatt jelentős nemzetközi hírnévre tett szert, és a térképezés valamint a továbbképzés egyik legjelentősebb központjává vált.

Ormeling professzor, mint a Nemzetközi Térképészeti Társulás főtitkára 1962-ben a nemzeti atlaszok nemzetközi konferenciája, 1971-ben a Nemzetközi Földrajzi Unió európai regionális konferenciája, 1973-ban a Nemzetközi Térképészeti Társulás automatizálási munkáiért alkalmából járt hazánkban és előadást is tartott. Jól ismeri térképészeti tevékenységünket. A nemzetközi fórumokon gyakran segítette a magyar javaslatok el-

F. Ormeling beszél

fogadtatását, támogatta több szakemberünk külföldi tanulmányi útjának létrejöttét.

*